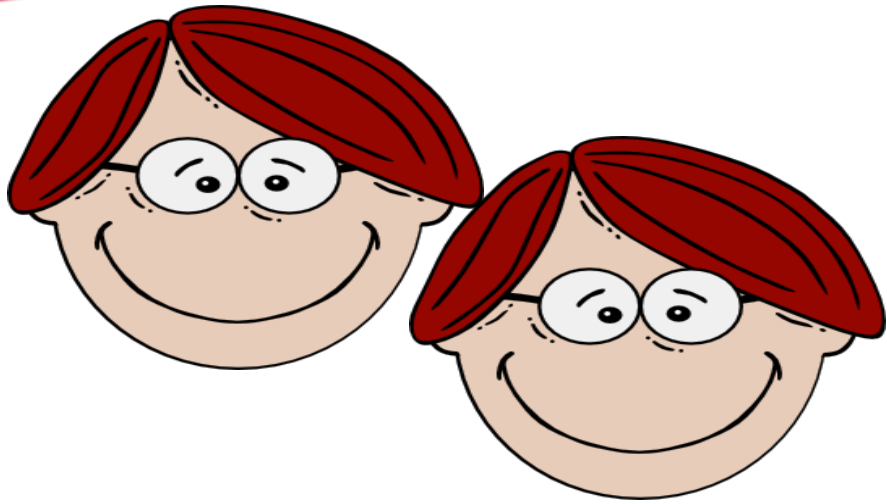

ECAD5002C

Yr Iaith ar Daith 2
Sesiwn 3

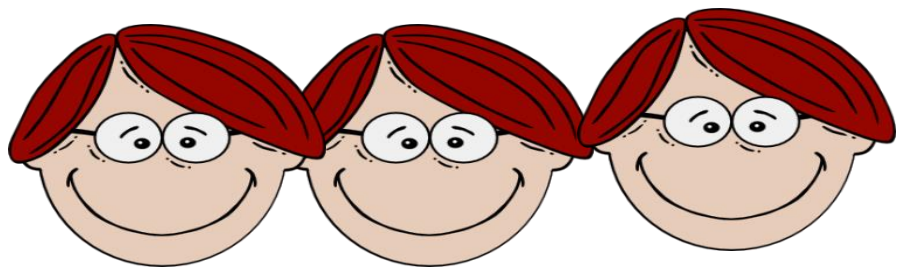
Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

dau frawd

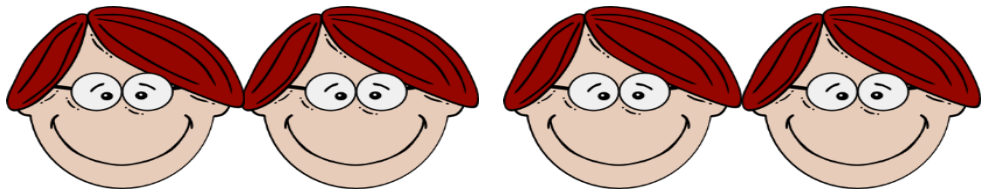
dwy chwaer

tri brawd

tair chwaer

pedwar brawd

pedair chwaer

RHIFAU

Gwrywaidd/Masculine

- Un
- Dau
- Tri
- Pedwar
- Pump
- Chwech
- Saith
- Wyth
- Naw
- Deg

Benywaidd/Feminine

- Un
- Dwy
- Tair
- Pedair

THE DEFINITE ARTICLE

- THE

- Y
- YR
- 'R

THE DEFINITE ARTICLE

- **y** before a word beginning with a consonant
e.g. **y** ci, **y** llyfr
- **yr** before a word beginning with a vowel + h
e.g. **yr** afal, **yr** oren, **yr** haul
- **'r** following a word ending with a vowel
e.g. gyda**'r** ci, i**'r** ysgol

SAWL A FAINT?

Ionawr
Chwefror
Mawrth
Ebrill
Mai
Mehefin
Gorffennaf
Awst
Medi
Hydref
Tachwedd
Rhagfyr

January
February
March
April
May
June
July
August
September
October
November
December

BETH YDY'R DYDDIAD HEDDIW?

A'r dyddiad yw ...

1af y cyntaf	2il yr ail	3ydd y trydydd	4ydd y pedwerydd	5ed y pumed
6ed y chweched	7fed y seithfed	8fed yr wythfed	9fed y nawfed	10fed y degfed
11eg yr unfed ar ddeg	12fed y deuddegfed	13eg y trydydd ar ddeg	14eg y pedwerydd ar ddeg	15fed y pymthegfed
16eg yr unfed ar bymtheg	17eg yr ail ar bymtheg	18fed y deunawfed	19eg y pedwerydd ar bymtheg	20fed yr ugeinfed
21ain yr unfed ar hugain	22ain yr ail ar hugain	23ain y trydydd ar hugain	24ain y pedwerydd ar hugain	25ain y pumed ar hugain
26ain y chweched ar hugain	27ain y seithfed ar hugain	28ain yr wythfed ar hugain	29ain y nawfed ar hugain	30ain y degfed ar hugain
31ain yr unfed ar ddeg ar hugain	Ionawr Chwefror Mawrth Ebrill Mai Mehefin		Gorffennaf Awst Medi Hydref Tachwedd Rhagfyr	Y cyntaf o Fawrth Y cyntaf o fis Mawrth Mawrth y cyntaf Mawrth 1af 1 Mawrth

GORCHMYNION SYML

SIMPLE COMMANDS

- Dim siarad
- Dim rhedeg
- Dim bwyta
- Dim gweiddi

RHAID

- Yn ein hysgol ni:
- “Rhaid cerdded yn y neuadd!”

RHAID

Rhaid i mi fynd
Rhaid i ti wrando
Rhaid iddo fe ddysgu
Rhaid iddi hi gysgu
Rhaid i ni fwyta
Rhaid i chi ddarllen
Rhaid iddyn nhw fwynhau
*Rhaid i Nia a Huw gofio

GORCHMYNION

Gyda berfau rheolaidd dych chi'n gallu ychwanegu'r terfyniadau canlynol at fonyn y ferf

With regular verbs, you can add the following endings to the verb stem:

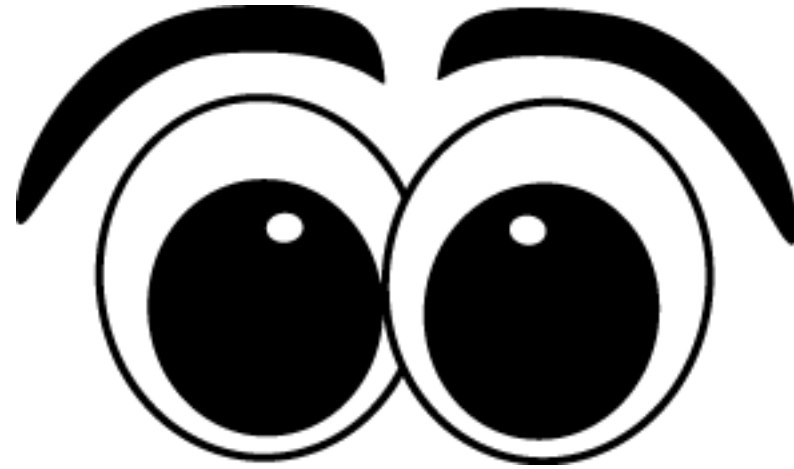
- Grŵp: -wch
- Unigolyn: -a

Bôn Berf

ROOT of the VERB

- *The verb itself!*
- *Drop the last vowel*
- *'-io' verbs – drop the 'o'*
- *'-ed', '-eg' – drop the last syllable*
- *IRREGULAR ROOTS.....!*

EDRYCH

- EDRYCH + ENDINGS

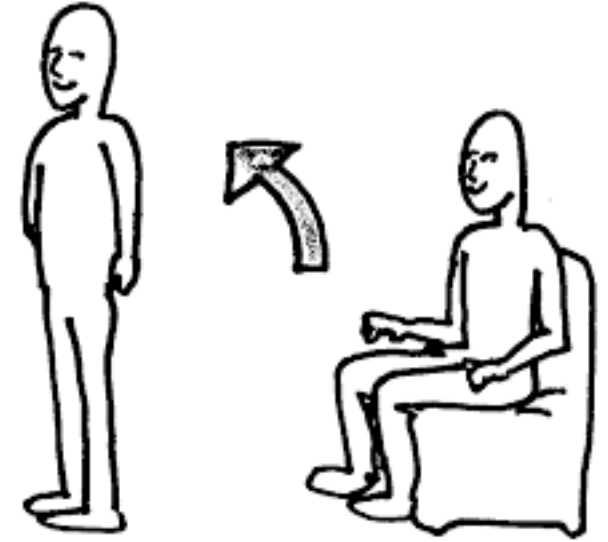

CODI

**DROP THE LAST
VOWEL!**

Felly

**COD +
ENDINGS**

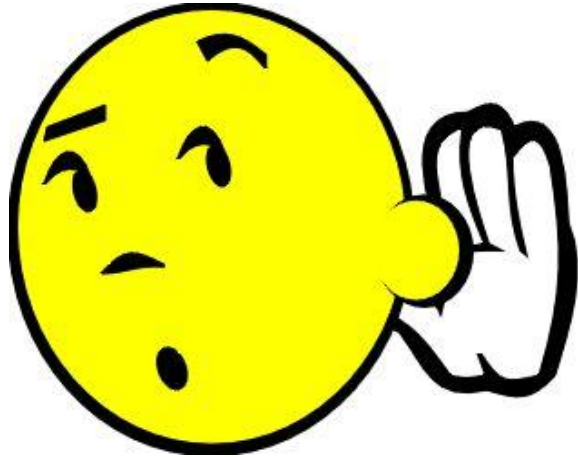
CICIO

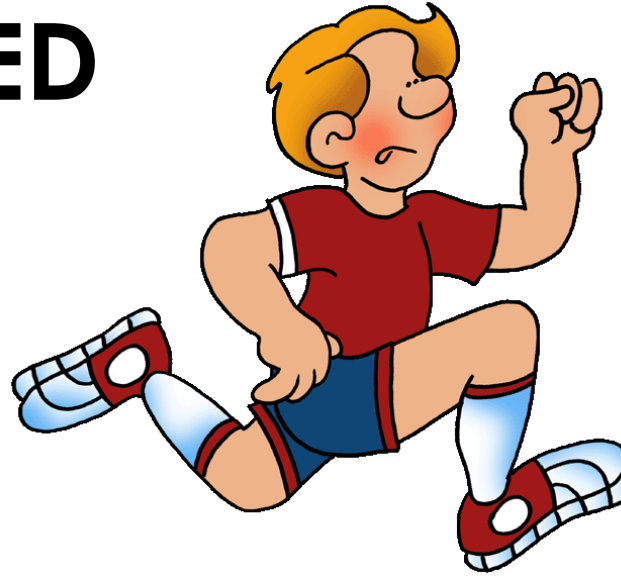
With verbs ending in '-io' – drop the 'o' to find the stem!

CICI + ENDINGS!

CLYWED

RHEDEG

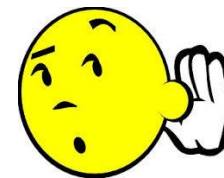

- Verbs ending with ‘-ed’ and ‘-eg’ – the last syllable is dropped to get to the root!

- **CLYW + ENDINGS**

RHED + ENDINGS

IRREGULAR VERBS

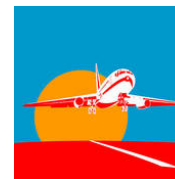

• GWRANDO =

GWRANDAW + ENDINGS

• GADAEI =

GADEW + ENDINGS

• CYRRAEDD=

CYRHAEDD + ENDINGS

• AROS=

ARHOS + ENDINGS

• DWEUD=

DWED / DYWED + ENDINGS

• MEDDWL=

MEDDYL + ENDINGS

BERFAU CYFFREDIN COMMON VERBS

Berfenw / Verb-noun	Gorchymyn / Command	
Cerdded	Cerdda / Cerddwch	Walk!
Siarad	Siarada / Siaradwch	Speak!
Darllen	Darllena / Darllenwch	Read!
Ysgrifennu	Ysgrifenna / Ysgrifennwch	Write

Mae rhai berfau'n afreolaidd / *Some verbs are irregular:*

Berfenw / Verb-noun		Gorchymyn / Command	
Bod	Byddwch / Bydd	Be...	
Dod	Dewch / Dere	Come	
Mynd	Ewch / Cer	Go	

	chi	ti
bod	byddwch	byddi
gwneud	gwnewch	gwna
cael	cewch	cei
mynd	ewch	dos
dod	dewch	tyrd
gwrando	gwrandewch	gwranda
meddwl	meddyliwch	meddylia
mwynhau	mwynhewch	mwynha
cymryd	cymerwch	cymra
gadael	gadewch	gadawa
dweud	dywedwch	dyweda
cau	caewch	cau/caea

GORCHMYNION DEFNYDDIOL

USEFUL COMMANDS

Brysiwch.	<i>Hurry up.</i>
Byddwch yn ofalus.	<i>Be careful.</i>
Cerddwch.	<i>Walk.</i>
Codwch yn dawel.	<i>Get up quietly.</i>
Dewch i mewn.	<i>Come in.</i>
Dewiswch ...	<i>Choose ...</i>
Edrychwch.	<i>Look.</i>
Eisteddwch.	<i>Sit.</i>
Ewch i nôl ...	<i>Go and get ...</i>
Ewch i ofyn i ...	<i>Go and ask ...</i>

Gofynnwch gwestiynau i'ch partner.	<i>Ask your partner questions.</i>
Gweithiwch mewn grŵp.	<i>Work in a group.</i>
Gweithiwch mewn parau.	<i>Work in pairs.</i>
Gwrandewch (ar ...)	<i>Listen (to ...)</i>
Rhaid i chi ...	<i>You must ...</i>
Rhowch ...	<i>Put ...</i>
Rhowch y lluniau mewn trefn.	<i>Put the pictures in order.</i>
Siaradwch am y cardiau.	<i>Talk about the cards.</i>

Gorchmynion defnyddiol... Useful commands ...

Brysia.	<i>Hurry up.</i>
Bydda'n ofalus.	<i>Be careful.</i>
Cerdda.	<i>Walk.</i>
Cer i nôl ... (SW)	<i>Go and get ...</i>
Cer i ofyn i ... (SW)	<i>Go and ask ...</i>
Coda'n dawel.	<i>Get up quietly.</i>
Dere i mewn. (SW)	<i>Come in.</i>
Dewisa ...	<i>Choose ...</i>
Edrycha.	<i>Look.</i>

Eistedda.	<i>Sit.</i>
Gofynna gwestiynau i dy bartner.	<i>Ask your partner questions.</i>
Gweithia mewn grŵp.	<i>Work in a group.</i>
Gweithia mewn pâr.	<i>Work in a pair.</i>
Gwrandda (ar ...)	<i>Listen (to ...)</i>
Rhaid i ti ...	<i>You must ...</i>
Rho'r lluniau mewn trefn.	<i>Put the pictures in order.</i>
Siarada am y cardiau.	<i>Talk about the cards.</i>

Ymddygiad Behaviour

Dim siarad!	<i>No talking!</i>
Tynnwch eich cotiau.	<i>Take your coats off.</i>
Byddwch yn dawel!	<i>Be quiet!</i>
Ydych chi'n cnoi?	<i>Are you chewing?</i>
Rhowch e yn y bin.	<i>Put it in the bin.</i>
Trowch rownd.	<i>Turn around.</i>
Eisteddwch yn iawn.	<i>Sit properly.</i>

Gwrandewch os gwelwch yn dda.	<i>Listen please.</i>
Rydych chi'n swnllyd iawn.	<i>You're very noisy.</i>
Peidiwch â gweiddi'r ateb.	<i>Don't shout the answer.</i>
Arhoswch eich tro.	<i>Wait your turn.</i>

Ymddygiad Behaviour

Gorchmynion Commands

Ysgrifennwch y dyddiad.	<i>Write the date.</i>
Torrwch y llun.	<i>Cut the picture.</i>
Plygwch y papur.	<i>Fold the paper.</i>
Lliwiwch y llun.	<i>Colour the picture.</i>
Darllenwch ... yn dawel.	<i>Read ... quietly.</i>
Edrychwch arna i.	<i>Look at me.</i>
Cymrwch ofal.	<i>Take care.</i>

Sefwch!	<i>Stand!</i>
Gwrandewch!	<i>Listen!</i>
Cerddwch!	<i>Walk!</i>
Edrychwch!	<i>Look!</i>

ADOLYGU...

- Brysiwch
- Cerddwch
- Edrychwch ar y bwrdd gwyn
- Gwrandewch arna i
- Agorwch eich llyfrau
- Trowch i dudalen pedwar
- Byddwch yn ofalus
- Caewch y drws

- Eisteddwch yn dawel
- Rhowch eich bagiau ar y llawr
- Rhowch eich ffôn symudol yn y bag os gwelwch yn dda
- Bore da blant
- Prynhawn da blant
- Pwy sy'n absennol heddiw?
- Ble mae Jac?

EICH TRO CHI!

Lluniwch sgwrs gyda'ch partner yn defnyddio'r
gorchmynion a'r patrymau yr ydych wedi'u dysgu

